

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 20. prosinca 1888.

List 3.

Pridiga za god sv. Ignacija

31. jul. 1872 v Repnjah.

„Iskal je brezbožne, ter jih preganjal... in umaknili so se njegovi sovražniki iz strahu pred njim“
I. Makab. 3, 5—6.

(Dalje.)

Ignacij kleči s svojimi deveterimi tovarši pred papežem Pavlom III. Ponižno dopoveduje, da ga je volja pod Jezusovim imenom vstanoviti družbo, koja bi bila strašna vojska (armada) proti malikom krive vere in zmotnjave. Namestnik J. K. sprejme te verske junake z očetovsko ljubeznijo, spozná jih za prave može, kateri se bodo borili za cerkev božjo. Zdaj pa se odprejo vse vrata pekla. Vse vstane zoper Ignacija in njegove tovarše; še kaki sv. može so se zoperstavili njegovemu namenu, ker kopičili so različne, pa nič vredne vzroke; toda vstanovljena družba postane toliko slavnejša, kolikor več zaprék prestati mora. Jezus sam je Ignaciju obljubil, da mu bo v Rimu milostljiv. — In resnično papež Pavel III. potrdi družbo, in glejte, Ignacij ima le 9 tovaršev, in že čuti cela Evropa vseh njih gorečnosti. Enako Bogu in Zveličarju pošlje svoje učence kakor krotke jagunjeta med grabljive volkove. Kakor moder vojskovodja odkaže vsakemu mesto, kraj, kje naj zatira greh in krivovero; klical jim je: „Pojdite, ogrevajte, nažigajte vse po svoji gorečnosti. Oni gredó in nič ni zamoglo zoperstati gorečnosti Ignacijevi. — Alfons Salmeron gre s Paškalom Broethom v Irlandijo, da bi v veri omahujoče ljudstva poterdila. Jakob Lajnc skerbno čuje na Beneškem, da se kakšna krivovera tam ne vgnjezdi. Peter Faber je v Vormsu protestante v verskem prepiru že premagal. Nikolaj Bobadilla in Klavdij Taj sta na Dunaju in v Ratisboni vojsko s krivoverci že začela in jih premagala. — Cerkveni očetje v Tridenškem zboru občudujejo velike znanosti, zgovornost in gorečnost sinov sv. Ignacija. Povsod je vidila cerkev z veseljem veliki dobiček, kterega Ignacij in njegovi tovarši njej pridobivajo. Ignaciju so dali popolno prostost, toliko vojščakov pod svoje bandero nabrati, kolikor jih dobrih spozná. Vsa mesta, vse dežele so želele imeti sinove sv. Ignacija, in kamor koli so se ozerli, mora krivovera bežati ali saj umolkni. — Krivoverci

so globoko čutili rano, ktero so jim usekali Ignacij in njegovi tovarši, oni so odstopili in kakor bi ne hoteli s katoliško vero nič več vojskovati se, napadajo le samo Ignacija in njegovo družbo, ker mislili so, da cerkev bo kmalo pasti morala, ako bodo te pregnali. Zatorej so spustili vse svoje pušice na to družbo. Vse druge rede so napadali le malo, ali čisto nič ne; le na to družbo so se strastno spravili. Ako bi bilo dovoljeno, da bi brali njih strupena pisanja, vidili bi, da obrekovanja, zasme-hovanja in preklinjanj do tega sv. reda ni konca ne kraja; ob enem bi pa tudi spoznali, da vse to ni drugega, kakor nevošljivo sičanje skoraj sterte kače. Toda kljub temu divjanju se je ta družba visoko povzdignila. Ignacij in njegovi sinovi napravijo, kakor nekdanj Nehemija in njegova vojska, novi zid okoli sv. mesta; z eno roko zidajo, v drugi derže meč, da se branijo zoper sovražnike, kateri jih v delu motiti hočejo. Sveta družba je zdaj razširjena. Povsod mora krivovera trepetati, kjerkoli se prikažejo sinovi sv. Ignacija, ker je ta družba z nadčloveško modrostjo vstanovljena. Ignacij hoče, da njegovi sinovi naj imajo povsod, kjer se naselijo, javne šole, v kterih naj se učijo vse vednosti in umetnije, da se mladina varuje vsakterega zapeljevanja. On hoče, da naj bi se na večih krajih vstanovile bogoslovske šole, v kterih bi se mladi duhovni zrejevali, da bi sv. cerkev imela goreče, učene, svete dušne pastirje. Tako je Ignacij v Rimu vstanovil hišo za tiste nemške duhovne, kateri so imeli spreobračati krivoverce na Nemškem. On zapové, da naj se po vsih deželah, ktere so odpadle od prave vere, pošljejo apostoljaki može, da bi izruvali krivovero, ako je to tudi z nevarnostjo lastnega življenja sklenjeno. O Angleška dežela! o grozovito Angleško! ti si morilo može, kateri so bili pošiljeni tebi v zveličanje; ti si se s kervjo teh svetih mož oskrunila... Prusija...! Da bi družba, kakor armada Gedeonova, imela same zbrane vojskovavne može, kakoršni so Madijance pregnali, zapovedal je, da se vsi boječi, za apostoljaka dela nezmožni, spusté iz reda. In še več taci in enaci raznih zapoved jim je dal. Kako bi bilo pač mogoče, da bi Ignacij povsod krivovercev ne bil premagoval, ker je dajal tako modre zapovedi in ker je tako vterjene in hlabre može si volil! Kdo pač, ako prebira zgodovino sv. Ignacija in njegovega reda, zamore popisati zmage (spreobrnjenja), kteri si je Ignacij po Evropi pridobival! Morebiti je kdo med vami, kateri je bil spreobrnjen le po oo. jezuiti.

Po vsem tem ne bode nihče dvomil, veliko manj ugovarjal, da je Ignacij kraljestvo J. K. branil zmót in krive vere.

Ignacij je pa tudi kraljestvo J. K. razširjal in zvišal II. (Konec nasl.)

Sv. Oče Leon XIII.

Načert, kako bi svet prenovil.

(Govor dr. Janežiča v kat. družbi.)

„Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, kateri so dobre volje“, tako lepo vošči sv. katoliška Cerkev svojim udom in ljudem božične praznike in srečno novo leto. To blago voščilo pa se noče spolniti, miru ni na zemlji, ker — ljudje niso dobre volje. Naš čas ni čas miru, veliko več je čas nemirov in preprirov, vojská in bojov, čas splošne negotovosti in nestanovitnosti.

Vse države se boré za svoj obstanek znotraj in zunaj. Napenjajo vse sile; kujejo orožje, množijo vojake, sklepajo zveze, ... da si ohranijo mir; pa je le vedno strah v pričakovanju tega, kar ima priti.

Sitno, obupno je tako življenje, ali kje je pomoč?

Pri Bogu Gospodu našem. „Gospod je pogledal z neba na človeške otroke, da vidi, če se dobi pameten, ki išče Boga. Vsi so zašli ... Kes in nesreča hodi po njihovih potih, in pota miru niso spoznali ... Gospoda niso klicali na pomoč, tresejo se strahu tam, kjer ni strahu.“ (Psal. 13.)

Vendar Bog je usmiljen, pomaga tudi tam, kjer ga ne prosijo in ne kličejo.

V tej stiski kaže svetu varno zavetje. Po previdnosti Božji se godí, da se oči vseh obračajo v Rim, večno mesto; na grič Vatikanski, na prestol sv. Petra, na silno moč papeštva.

Glejte mojo Cerkev, govori Gospod. Nima ne vojakov ne orožja, nima prijateljev ne zaveznikov, in vendar je močna in vsaki dan močnejša, nima strahu pred puntom in vojsko, vse to ji ne spodnese tal, ne podere prestola. „Et nunc reges intelligite.“ Pridite zdaj kralji in cesarji, pridite predsedniki in ministri, pridite svetovalci in sodniki, in učite se, v čem obstoji ta čudna moč. (Psal. 2.)

Svet gleda, posluša in se čudi. Že poskušajo narodi in njihovi pastirji spoznavati to silno ohranilno, poživljavno moč svete vere in papeštva, poskušajo se okoristiti z njenimi dobrotami, napolniti svoje izpraznjene zakladnice iz njenih polnih predalov.

Sv. Oče papež tem zbeganim borilcem prihajajo na-proti, jih oserčujejo, jim pri delu pomagajo, jih učé in jim pomočke na roko dajejo, tako da ni treba družega, kakor nekoliko dobre volje in precej truda, da se doseže volja Božja, da se pokaže moč Cerkve in papeštva, in svet je rešen.

To pa ni po volji vragu in za to dela na vso moč, da zabrani in skazi že začeto delo. Privzel si je pomočnikov po vseh krajih svetá, ki zabavljajo in zaničujejo sv. Cerkev in papeža, hočejo revno človeštvo oplasiti, da iz strahu pred papežem resnice ne spozná, pomoči ne sprejme in v nesreči pogine. In to je njihov zadnji cilj, ker tak reven, umirajoč svet se ne more braniti, če ga polagoma slečejo in oberejo do kosti.

Ker imamo tudi na Slovenskem nekaj taci vranov, zato je tudi pri nas sveta dolžnost vsacega pravega katolika, da te hudobne namere odločno preterga in dobro katoliško stvar pospešuje z besedo, s peresom in izgledom.

Kakor solnce zjutraj, ko priplava na obzorje, raz-siplje svoje svitile žarke po zemlji, temo in mraz pa preganja; tako sv. Oče papež z Vatikanskega hriba na vse 4 strani svetu kličejo in oznanjujejo, koliko dobrot hrani v svojem naročju sv. Cerkev za revno človeštvo, zaterjujejo odločno in samosvestno, da gotovo pomorejo ljudem, ako ti le priti in uživati hočejo pripravljenih darov.

Odperti so vsi zakladi milosti in véd; vsi služab-niki Cerkveni imajo odmerjene ukaze, kako je ravnati z dobajajočimi terpini in sv. Oče sami imajo pred očmi velikanek in tolikega papeža in Kristusovega namest-nika vreden načert, kako naj se svet prenavlja in ozdravlja.

Kadar pokličejo zdravnika k bolniku, tedaj narprej preišče in prevdarja, kako bolezen da ima bolnik. Rad tudi izvé vir in vzrok te bolezni, ker mu to polajša zdravljenje. Zapiše mu potem zdravil potrebnih in pri-mérnih in naroči, kako se mora ravnati v hrani in družih rečeh, ako hoče kmalu in res ozdraveti.

Svet je bolan in edini zanesljivi zdravnik so sveti Oče papež. Ravnajo toraj po šegi zdravnikov in najprej pokažejo kje in kaj na svetu ljudem manjka, na čem boleha svet.

Dalje odkrijejo vir, iz kterega se ta kuga cedi ali povod za to bolestno stanje ljudi, ponudijo in določijo pomočke ali lek za to vgesvetno bolezen, ter ob enem vsem udom te velike družine povedó, kako treba rav-nati, da se bolezen ne širi dalje, da bolni kmalo ozdra-vijo, in da se zdravi ne nalezejo.

Ako ljudje ubogajo, so sv. Oče porok za najpovolj-nejši vspeh. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Od nekod. (Proč s „šnopsom!“) To nesrečno žganje, koliko hudega je že napravilo po svetu! Ta strup moralično in fizično uničuje naše ljudstvo. Skrajni čas je že torej bilo, da so mu družbe treznosti vojskó napovedale. Saj, ako bi še nekaj let tako dalje šlo, popolnem bi pokvarilo naše ljudstvo. Zatorej le proč s „šnopsom!“ Žalostnih zgledov, ki jih žganje tu in tam dela, imamo pa že tudi zadosti. Žali, da imam tudi danes poročati, kaj ta nesrečni „šnops“ dela! Nedavno pelje nekdo v K. derva na prodaj. Nazaj gredé pa se je do dobrega nalezal žganja. Ves omočin, pritava domov.

Ko hoče iti po stopnicah v zgornjo izbo, zverne se tako nesrečno znak nazaj v vežo, da mu hipoma začne kri iz ust vreti. Nič več ni prišel k zavednosti. Kmalu potem, ko se mu podél sv. poslednje olje, umrl je revež žganjepivec. O to preklicano žganje, koliko nesreč je že zadalo ubogemu človeštvu! Zatoraj proč s „šnopsom!“

Z Dolenjskega, 10. pros. 1888. (Kako se je godilo zaničevalcu Božje podobe.) V neki vasi na Dolenjskem je živel prevzetan kerčmar; bil je tisti precej premožen; jest sem ga dobro spoznal bivavši v tistem kraju. Pred mnogo leti, ko pridem zopet v tisti kraj, ne najdem več njega, in tudi ne rodovine njegove v tisti hiši. Vprašam pošteno osebo za té ljudi in pové mi sledečo prigodbo.

Kerčmar, za katerega vprašate, je bil ošaben in prevzetan, za Boga in njegove svete zapovedi ni maral; po svoji hiši razobesil vse polno nečimernih podob; Božje podobe in podobe svetnikov je vse iz hiše iz-

metal; ena podoba križanega Jezusa je bila še v hiši, tudi te viditi ni mogel. Enega dné, bilo je po zimi, mráz in sneg — zagrabi podobo, jo nese iz hiše in jo posadi v sneg z zaničljivimi besedami: Ti se boš pa tukaj zdaj grel, ne v hiši!... Toda ni bil dolgo tako prevzet; nesreče so se ga lotile, revno mu je bilo življenje, kmalo je prišel ob vse premoženje, vedno dalje mu je šlo na hudo; bolezní so grabile, vsega potlerle; le z veliko težavo je mogel še laziti od hiše do hiše; noge so mu gnjiti začele; občina ga je morala živiti, tako, da je pri eni hiši jedel en čas, potlej pri drugi. Oseba mi dalje reče: Enega merzlega zimskega večera, ko je bil pri nas čez noč in na hrani, sem čutil da je nekdo zlezel ven, ali nazaj ne pride; grem, in videla sem, da je ta mož ven šel; ker ga ni nazaj, grem ven gledat, in najdem ga že čisto zmerznjenega na snegu; ven je bil šel, nazaj ni mogel, in tako je pred hišo skoraj čisto zmerznil; še smo ga oživili, ko smo ga dergnili.

Oh spomnila sem se pravične kazni božje, katera večkrat že tukaj strahuje zaničevalce Božje. Znano mi je bilo, kako je bil on podoba križanega Jezusa v sneg pred hišo postavil, ker ni bilo dolgo časa od tega, — in zdaj je sam pred hišo v snegu skoraj zmerznil; vstal tako ni več; kmalo potem je umrl.

Zapomnite si to, zaničevalci božjih podob, in njegovega presvetega Imena. Zapomnite si tudi Vi, kateri imate mnogotere spake po stenah, večkrat prav pohujšljive „figure“, pa nobene svete podobe. Ako Vas Bog že tukaj ne kaznuje in ne tako očitno, ali mislite zato, da bodete odšli šibi pravice Božje?

Iz Železnikov 6. jan. 1888. (O zlati maši svetega Očeta papeža Leona XIII.) Velecenjena Danica! Brezdvomno ti bo došlo od mnogih krajev naše mile slovenske domovine obilo poročil, kako so se pri njih veršile slavnosti o priliki ves katoliški svet oveseljevaločega obhajanja in praznovanja zlate maše našega preslavnega sv. Očeta Leona XIII. Žal, da za zunanje dokaze navdušenih čutil pač ravno sedanja strogo-merzla zimska doba ni vgodna. Cvetke, ki jih rodi livada za vence, spijo pod snežno odejo; drevje, ki nam daje mlaje in zelenjavo za ponarejevanje drevoredov, stoji golo po gozdih; tudi prostori za streljanje so zasneženi. Toraj so se slavnosti Papež-Leonove zlate maše morale praznovati le po cerkvah in po znotranjih prostorih.

Da se je vsaka farna cerkev opravila in okrasila po mogočnosti lepo, ter osvetila se, kolikor je bilo le moč, nad tem ni dvomiti, in tudi v naši fari se to ni opustilo. Ker pa je o tacihih prigradkih posebno primérno, da se zlasti dá prilika mladini, v kateri je upati, da bo dolgo živela, in se bo tacihih slavnost še na stare dni spominjala, se je toraj tudi v naši šoli priredila skromna slavnost za spomin obhajanja Papež Leonove petdesetletnice.

Ker se je poprej mislilo in govorilo, da bodo sv. Oče obhajali zlati mašo 31. dan decembra, t. j., v praznik sv. Silvestra, se je toraj dan pred božičnimi počitnicami mladini naročilo, naj se snide taisti dan zjutraj ob 1/2 10 šolski učni sôbi, da bi se ob 10 vsakopno vdeležili sv. maše. Da bi ostalo le-to praznovanje mladini tim bolj v živem spominu, se je sprednja stena šolske sôbe po mogočnosti lepo ozaljšala. V osredje pripeta je bila kolorirana dopersna slika sv. Očeta Leona XIII v zlatem okviru, obrobljena okrog in okrog z vencem iz ponarejenih cvetic. Nad sliko vravnán je bil ličen baldahin; pred njim visel je od stropa kakor nad glavo lep venec, in tudi ob stranéh slike pripeta sta bila zala venca. Ob desnici in levici ste viseli v simetrični od-

daljenosti kolorirani dopersni sliki njihovih veličanstev presvitlega Cesarja in Cesarice v širokih zlatih okvirih; vmes pa je bilo primérno razstavljenih in pripetih: čvetero papeževih, čvetero narodnih zastav; pred podobo presv. Cesarja zastava avstrijska, pred ono presv. Cesarice pa bavarska. Vse te olupšave sprelepo so krile celo sprednjo steno šolske sôbe. Malo trenutkov pred 10. uro šla je zbrana šolska mladina paroma v cerkev. Spredaj nesle so se zastave: šolska, cesarska (černorumená) in cesarske hiše (belo-rudeča, ki je ob enem tudi cerkvena.) Po skončani sv. maši z blagoslovom povernila se je mladina zopet v šolo nazaj, ter tu na ukaz zasedla svoje prostore. Najpred se ji je v kratkih potezah opisal pomen slavnosti; potem opravila se za sv. Očeta primérna molitev, konečno zapela se Papeževa himna, kateri sledil je navdušeni trikratni slavo-klic na zlatomašnika sv. Očeta Leona XIII. — Za spominek prejel je vsaki otrok po tri malenkosti iz verste šolskih učil.

Da bi mladini Papež-Leonova zlati maša ostala bolj gotovo dolgo v živem spominu, je bila pušena šolska sôba skoz tri dni, t. j. 2., 3. in 4. jan., še opravljena v spredaj opisanem kinču. O času postavnega oddiha (med šolsko 9. in 10. uro) opravila se je vsaki teh treh dni kratka molitev za sv. Očeta, in zapela se Papeževa himna. Zadnji dan (4. januarija) pa so verh tega navdušeno zadoneli iz jasno-donečih gerl vsih otrok kot sklep opisane šolske slavnosti naslednji slavo-klici:

1. *Bog živi preslavnega zlato-mašnika Papeža Leona XIII!*
2. *Bog živi Papeža Leona XIII, namestnika Kristusovega na zemlji!*
3. *Bog živi Leona XIII, vladarja katoliške Cerkve in Očeta pravovernih hristijanov na vsem zemeljskem krogu, Papeža - Kralja!*

Kot povdarek ali odmév na vsaki slavo-klic zapeli so otroci po šegi Severo-Slovanov navdušeno:

Mnoga leta!

Mnoga leta!

Na mnoga leta! *)

Kar zmed nas dobro pomnimo l. 1869, smo tako srečni, da smo včakali že vdruči sprelepe slavnosti Papeževe zlate maše. Ali včakamo še tretje, Bog vé. In če ne: V nebesih se obhaja večna zlati maša, — da bi se je le enkrat vsi srečno vdeleževali! — R. P.

Čepovan, 9. prosinca. Primorci pogrešamo kredita. Vsi deželni zbori so čestitali svetemu Očetu za zlato mašo, le naši trije primorski zbori so... opustili čestitati. Toda vradni glas ni vselej ljudstva glas. Tako je tudi pri nas na Primorskem. Svoji so Svojega zapustili, ali Slovenci nikakor niso pozabili na poglavarja svete Cerkve, ko je obhajal svojo zlato mašo. Navdušeno so se vdeleževali cerkvenih opravil, določenih od naših viših pastirjev od nadškofa in škofov. Tudi Gorica in Terst sta praznovala zlato mašo sv. Očeta Leona XIII prav slovesno, ali privatno. Vradno besedo imajo pri nas Italijani, a njih modrost je znana nam, zato se vradno ni praznovala petdesetletnica Leona XIII. Ljudstvo pa ni gledalo na naše zastopnike, temveč po

*) Napevček za ta slavoklicni povdarek ali odmév je bil za to priliko nalašč sestavljen. Dopolnje se sl. vredništvu „Danice“ v prilogi, ako bi se ga kdo o kaki vgodni priliki hotel ravno poslužiti. (Hvala. Vr.) Kakemu strogemu kritiku pa naj bo rečeno z besedami pokojnega Miroslava pesnika že naprej:

„Kar pojem prijatlom,
Ne merite z vatlom!“

Pis.

gnanju svojega serca je povsod navdušeno praznovalo zlato mašo sv. Očeta Leona XIII.

Ne bom poročal, kaj so v ta namen storila naša mesta in tergi, omenim naj le kaj je storila priprosta vas na Goriškem v proslavo zlate maše svetega Očeta Leona XIII.

V naši občini imamo „katoliško-politiško čitalnico.“ Ta je napravila z jako bogatim sporedom „Besedo v proslavo zlate maše Leona XIII.“ Društveni pevci so navdušeno peli himno Leonu XIII. po besedah Krekovič zložil Förster. Slavnostni govor je govoril naš čast. g. župnijski vikarij Bl. Gerča. Opisoval nam je z navdušeno besedo pomen Leonove zlate maše. Pazljivo in tiho je občinstvo sledilo govoru in mu priterjevalo prav po gostem.

Pevci so njim določene točke v občno pohvalo verlo zveršili. Predstavljala se je tudi čast. g. Keržiča šaloigra „Pravda.“ Vsi predstavljavci so svojo nalogo z navdušenostjo in pravim razumom izvrstno rešili v občno pohvalo. Konečno je tudi tombola pripomogla k k izbornemu vapehu te „Besede.“

Društvo je tudi po blagovoljnem posredovanju velečastitega gospoda dr. Fr. Sedeja zlatomašniku Leonu XIII poročilo svoje čestitanje in izraz ljubezni in spoštovanja. Zato pa je bilo počasteno s sledečim telegramom:

„Bl. Grča vicario Čepovani. Sanctitas Sua benivolenter tuas gratulationes excipiens societati politico-catholicae Čepovani ex corde benedicit.

Galimberti.
nuntius.

Ta telegram je društvu v veliko tolažbo, pozdravil je vse rane, ki so se zavdale društvu v letih njegovega obstanka; pomladil je društvo in mu dal novo rast. Pri občnem zboru je č. g. društveni predsednik 8. jan. ta telegram društvu naznanil in prebral.

Ta telegram je pripomogel, da se je društvo pri občnem zboru 8. prosinca vterdilo in vnelo k novemu delovanju za Cerkev in državo.

Volil se je nato novi odbor, kateri je precej določil po navadi prešnjih let prihodnje tri nedelje po popoldanski službi božji preskerbeti „društvene shode“ s podučnimi govori. na Svečnico pa „Besedo.“

Ako sem in tje kaka čitalnica napravi „Besedo brez plesa.“ se hitro slišijo pritožbe; pri nas pa je ljudstvo toliko napredovalo, da je ravno nasprotnega mnenja. Razume, da katoliško-politiško društvo nima nobene zveze s plesi.

O, ko bi pač vsaka občina na Slovenskem imela pošteno katoliško-politiško čitalnico; kmali bi prenehali javni plesi in naše ljudstvo bi v zornem svitu kazalo svetu svoj narodni in verski značaj. Nikdo naj ne ugovarja, da to ni mogoče. Čepovan je občina, ki sicer spada pod goriški okraj, a je 606 metrov nad morskoplanjavo v gorski dolini, ki šteje samo 1430 prebivalcev. Kar je bilo tu mogoče ustanoviti, je pač mogoče tudi v vsaki občini. Ne ustrašimo se, po trudu se méri zaslužnje.

Iz Rima, 3. prosenca. (Slovenski peš-romar v Rim.) (Konec.) Klici iz 60tisučerih gerl v slavo Leona XIII bilo je, kakor šumenje velikih vodá, slično onim neštivilnim veličastnim glasovom, ktere slišal je sv. ap. in evang. Janez v skrivnem razodenju od prebivalcev v nebesih. Pevci bazilike sv. Petra so veličanstveno zapeli: „Ti si Peter, skala“ itd. in: „Pozdravljen bodi“ itd. Sv. Očeta so prav počasi nosili gori po sredinji srednje ladije. Obračali so se z vsem telesom sedaj desno, sedaj levo, vedno sv. blagoslov deleč. Opravljeni bili so v liturgično biskupsko obleko z mitro na glavi. Bil sem tik ograje, toraj med menoj in sv. Očetom ni

bilo ljudstva, le za meter od Njih oddaljen. — Ko so jih donesli vstric mene; se mi je duša in serce, da tako rečem, kar raztopilo — vse je gorelo v meni; sv. veselja in ginjenja oblike so me goste solze. — Spoštovanje, ljubezen, hvaležnost in vdanost do Njih, pravega, istinitega in postavnega namestnika Jezusa Kristusa na zemlji — me je vsega prevzela... Nemogoče mi je naznaniti, povedati in opisati, kar sem vidil, spoznal, občutil v teh trenutkih; godí se mi v tem slučaju, kakor sv. ap. Pavlu gledajočemu z zemlje, iz telesa — v sv. nebesa; nič ni mogel povedati — kakor „oko ni vidilo“ itd. Ko so sv. Očeta donesli pred glavni oltar, so molili, potem so jih oblekli v mašni plašč in pristopili so k oltarju in pričeli zlato sv. mašo. — Dušo in serce mi je pretreslo, ko sem v očitni izpovedi molil! Izpovem se Bogu vsegamogočnemu, blaženi Devici Mariji, blaženemu Janezu Kerstniku, blaženima apostoloma Petru in Pavlu, blaženemu Očetu Frančišku in vsem Svetnikom in — Tebi sv. Oče. — Tolika žalost nad grehi me je prešinila pri besedah: „moj greh, moj greh, moj silni greh; da so me britke solze oblivala. Pri molitvi: „Zatoraj prosim blaženo Devico Marijo, blaženega Janeza Kerstnika, blažena apostola Petra in Pavla, blaženega Očeta Frančiška, in Tebe sveti Oče, molite za nas pri Bogu, Gospodu našem“, tu mi je pa dušo in serce navdal in prešinil tolik svet mir, zaupanje, tolažba in terden sklep, da v toliki meri onako mi ni ne pri misijonu, duhovnih vajah, ne o družih blazih prilikah navdalo in prešinilo.

Sveto zlato mašo so sv. Oče opravljali tako imenovano, tiho mašo. Med sveto mašo je papežev pevski slavni zbor, in pevci sikstinove-papeževe kapele, nebeško lepo, vzvišeno in veličastno peval. Sveti Oče mašujejo pri oltarji, k ljudstvu po cerkvi doli obrnjeni; toraj sem jih celo sv. mašo v lice gledal. — Vse molitve sv. maše z Njimi vred molil. Pri „apominu za žive“ so se sv. Oče dolgo pomudili, — tudi jaz se še posebno spominjal onih, koji so se mi priporočili in vas, dragi Slovenci!

Po sv. maši so sv. Oče dolgo molili pred oltarjem pod stopnicami. Potem so zapeli zahvalno pesem: „Tebe Boga hvalimo“, ktero so veličastno povzeli papeževi pevci, kardinali, škofje, svečeniki jedno versto, drugo versto pa duhovni svetovni in redovni, menihi in nune in vse verno ljudstvo. — Takove in tako veličastne zahvalne pesmi je ni nikjer na zemlji, kakor je bila ta v Rimu v baziliki sv. Petra po zlati maši sv. Očeta. — Sedaj so sv. Očeta na sedežu vzdignili — nesli okolo glavnega oltarja in jih postavili na vzvišeno mesto ravno pred „Konfesijo“, pred grobom sv. ap. Petra in pred velikim oltarjem; bili so proti ljudstvu obrnjeni. Nad njimi so držali beli krasni nébes. Sveti Oče so vstali, kardinal djakon je pél očitno izpoved, — Sveti Oče so peli milo-doneče sv. molitve, nato so podelili slovesni, veliki, vse obči apostoljski blagoslov vsem pravovernim katoliškim kristijanom, pričujočim in nepričujočim po vsem svetu.

Po podeljenem vseobčem apostoljskem blagoslovu so vzdignili sv. Očeta, sedečega na prestolu, in prav počasi nosili zopet po sredinji velike ladije doli proti izhodu iz bazilike. Sveti Oče, obračaje se na obedvé stani proti vernemu ljudstvu, deleč sv. ap. blagoslov. Ko so jih blizo donesli, kjer sem stal jaz, sem v čudovitem navdušenju in ljubezni roké povzdignjene proti Njim stegnul oči v oči; kaj je moja duša te trenutke občutila, je nepopisljivo. — Svečeništvo in ljudstvo je zopet navdušeno-milo in veličastno slovesno klicalo „Živio! Ave, zdravi sv. Oče petdesetletni mašnik!“ Vsake verste lepi mnogopomenljivi pozdravi so se glasili. Sedaj bili so

sv. Oče oblečeni v papeški liturgični ornat s tijaro, trikrono, na glavi. Veličastna procesija verstila se je, kakor prej v cerkev, tako iz cerkve. Prej sem omenil veličastno spremstvo hodeče pred sv. Očetom; sedaj naj povém o spremstvu idočem za sv. Očetom: Prvo idejo kardinali, potem nadškofje in škofje, redovni generali in opatje in še mnogo drugih cerkvenih odličnjakov. Posebno me je veselilo in ginilo, da med nadbiskupi in biskupi bilo jih je mnogo gerško-iztočnega obreda, častitljivih móž, mnogi bili so že sivi, belo-lasi in bradati starčki v obleki iztočnega obreda višjepastirski. Ko so donesli sv. Očeta do srednjih vélikih vrat, so postali. Sveti Oče, obrnjeni proti glavnemu oltarju, so bili vidno ginjeni, milo-resno-ljubečega in veselega obraza; toda — djal bi — sama kost in koža; pogled njihove častite ali suhe osebe presune serce do solz in ga za spokornost in zatajevanje živo in močno spodbujuje in navdušuje. Počasi so jih nesli v kapelo Matere Božje sedem žalosti in skrili so se našim očem. Moram povedati, kako sem klical v baziliki sv. Petra v slavo zlatomašniku sv. Očetu. Ko so jih malo od mene odnesli, zaklical sem slovensko: Pozdravljeni, najvišji zlati mašnik! Živio, sveti Oče Leon XIII! Živi, sveti Peter, skala v Leonu, tvojem nasledniku! — Nekoji svečeniki v spremstvu sv. Očeta so postali in zvedavo me gledali, ali neki duhoven pri ograji jim je pošepnil, „pellegrino Slavo“, slovenski romar. Še le sedaj so se vse vrata odperle in verni narodi so prav redno izhajali iz veličastne bazilike — vsacemu se je vidila na obrazu radost in sv. čuti. — Velikanski terg sv. Petra pred Vatikanom bil je ves napolnjen z ljudstvom vseh narodov. Vojaki italijanski so bili na tergu razpostavljeni za vzdrževanje reda, prav spodobno so se držali in prav častno z ljudstvom ravnali; nu, zbog onih, ki so v cerkvi pri zlati maši bivali, bi jih treba ne bilo; bili so zbog drugih; — nikakega nereda — motenja — žaljenja ni bilo.

Mislite li, da so samo verni katoličani došli častit in preslavljat sv. Očeta Leona XIII, namestnika Kristusovega na zemlji, Poglavarja sv. kat. Cerkve? Došlo je poganov iz Kine in Japona, mohamedanov, protestantov, anglikanov, luteranov in drugih, razkolnikov vzhodnje gerške cerkve. Ravno to je veliko čudo Božje, ker se prej tako sovražni, nasprotni in zagrizeni drugovérce spoštljivo približajo in počastijo pravo-jedino verhovno sv. apostoljsko Stolicu in na njej vidnega poglavarja kerščansko-katoliške Cerkve, nezmotljivega Učenika jedino prave Jezusove vere. — Ni je pokrajine vseh peterih delov zemeljskega kroga, da bi zastopnikov naroda ne bilo pri zlati maši sv. Očeta. — Oh, kako me je ganilo in pretreslo viditi prej v baziliki in potem na velikem tergu pred baziliko sv. ap. Petra zbrane narode iz vsega sveta, vseh jezikov, običajev, nošnje in šege! — Obraze bele polti, črne, kupreno-rudeče, črnkasto-rumene in oljnate barve. Prav lepo se priliči berilo v dan ss. Modrih, treh Kraljev. Ondaj Jeruzalem in Betlehem so napolnili narodi različni, ki so došli za zvezdo počastit novorojenega Kralja, sv. betlehemske Dete — Boga — človeka, Kristusa.

Še v večji množici in še bolj mnogorazlični narodi so napolnili sedaj Rim in obdajali Vatikan, kjer stanuje pravi namestnik sv. betlehemskega Deteta, dobrega Pastirja, križane Ljubezni, poveličanega Kralja večne slave, Gospoda in Odrešenika našega, Kristusa Jezusa. Cesarji, kralji, knezi, pravi modrijani, odličnjaki in ljudstva so darove prinesli in jih v ljubezni in spoštljivosti položili k nogam namestnika Jezusa Nazareškega, Sina Božjega, v osebi sv. Očeta Leona XIII, zlatomašnika. Pripeljala jih je tudi čudovito milostna, čez vse svitla

in lepa zvezda v Rim: — Zvezda svete vere Kristusove.

Sedaj bilo je v Rimu tudi dvesto ogerskih romarjev s kološkim nadbiskupom, kardinalom Raynaldom; to je že drugo romanje iz Ogerske v Rim. Med temi romarji bilo je mnogo ogerskih Slovencev, Slovakov; ti Slovenci in Slovenke kmečkega stanú bili so v narodni slovenski obleki 30. dec. 1887 pri sprejemu v Vatikanu pred sv. Očetom, in 1. jan. 1888 pri zlati maši sv. Očeta v baziliki sv. ap. Petra. Zanimivo bilo je viditi verle slovenke iz Slovaškega v belih pokrivalih, sinjih, višnjevih krilih; vse po stari — lepi narodni šegi. Vsi drugi narodi so jih gledali, se čudili lepi noši in čverstemu slovenskemu licu in lepemu rastu. Ptujci so popraševali, kedo in od kod so ti lepi, verli ljudje, in kmalo so zvedeli: „Slavi della Ongaria.“ Slovenci ogerski.

O, blaženi dan novega leta 1888! O slavni, nepozabljivi, milostni dan petdesetletnega mašništva sv. Očeta Leona XIII, najvikšega mašnika! Bil sem pri najsvetejši daritvi nove zaveze, ki jo je opravljal namestnik Kristusov in naslednik sv. apostola Petra, in to pri zlati maši sv. Očeta velikega in slavnega Leona XIII, velikega tretjerednika sv. očeta Frančiška Serafinskega! Vsaki dan iskreno iz vse duše hvalim in zahvaljujem Boga, da mi je podelil to veliko dobroto biti Božične svete dni v Rimu in prvi dan novega leta pri zlati maši sv. Očeta. Zlata maša in vsa služba Božja pri njej je terpela od 9 do polj dvanajstih. Pri slovesnem podeljenju vesoljnega apostoljskega blagoslova čez vso zemljo so vsi zvonovi večnega mesta veličastno zapéli in naznanjevali veselo, veliko milost, kakoršno Bog deli po svojem namestniku na zemlji!

Še jedenkrat omenim: Vesoljni apostoljski blagoslov so zlatomašnik sv. Oče podelili pred „Konfesijo“, pred grobom kneza in pervaka apostolov, sv. Petra. Nosilo s sedežem in sv. Očeta na njem postavili so na nizek oder, nad Njimi držali so veliko in krasno belo nébo; nekoje novine pišejo, da so sv. Oče ap. vel. blagoslov podelili iz lože, gornjega mostovža cerkve sv. Petra; to tedaj ni istina.

Popoldne ob treh smo šli v velekrasno cerkev „Del Gesù“, Jezusovega presv. imena cerkev. Tu se je naj slavnije v Rimu praznoval in slavil dan obreze Gospoda našega Jezusa Kristusa in njegovo presveto in sladko Ime. V Rimu se presv. ime Jezus novega leta dan praznuje. V praznik razglašenja Gospodovega bodo zopet sv. Oče maševali v baziliki sv. ap. Petra v spomin nastopa svoje dejanske svečeniške službe. Pa tudi zbog tega, ker mnogo romarjev pri zlati maši ni moglo v baziliko dospeti, ker je bilo razdeljenih samo za 60 tisuč vstopnic. Drugi dan, 7. jan., bodo sv. Oče slovesno odperli slavno in veličastno cerkveno razstavo v prostorih Vatikanskih.

V Rimu, 4. jan. Sprejmite še ta-le dostavek k temu, kar sem Vam 3. jan. poslal iz Rima in mislite si ga vmes na dotične mesta.

O poldne (31. grad.) so zopet vsi zvonovi svetega mesta Rima veličastno zadoneli oznanovaje izredno veličastno svečanost zlate maše poglavarja in najvikšega Pastirja kerščansko-katoliške cerkve in njene Kristusove čede. Po zdrava-Mariji (1. jan.) isto tako so pri še čez 400 cerkvah vsi zvonovi radostno zapeli v sklep slavnega — nebeško milostnega dneva. Potem bila je velekrasna razsvitljava; bazilika sv. ap. Petra in stebrovita hodišča okolo terga sv. Petra, pred cerkvijo in papeževim dvorom Vatikanom, bili so čudovito umetno in kusno razsvitljeni. Zdelo se je, da je človek odmaknjen s te zemlje, da gleda čudovito-veličastno poslopje in okroglemu velikanskemu vencu jednako obrobje vele-

krasnega terga pred čarovnim svetim tempeljnom Božjim, tam kje v zračnih nebeških prostorih. Vatikanska in veličastna glavna kupola ni bila razsvitljena. — Vse ulice, ki derže na terg sv. Petra, bile so razsvitljene, namreč, oddelek mesta Rima imenovan „Leonina“, Leonovo mesto, to je, ob desnem bregu reke Tibere okolo Vatikana tje pod in na podolgovatem griču Janikulu s Trasteverem vred. Po teh oddelkih Rima bila je razsvitljava krasna in veličastna.

V mestu ob levem bregu Tibere bila je razsvitljava istotako lepa, samo da ni bila splošna. — Pravi rimljani vsi so svoje hiše, palače razsvetili, kjer pa bivajo došli lažiliberalni, framasonski in drugi „italijanišimi.“ bile so hiše in dvorovi temni, kakor so njihove zaslepljene duše in serca mračne in temne. Čudno je — kakor po dnevu, tako zvečer bilo je vse mirno, nikakega nereda, nobenega nasprotovanja in žaljenja ni bilo — ne proti sv. Očetu, ne proti slavnostim zlate maše, niti proti tisučem romarjev. — Tudi žal - besede ni bilo nikjer čuti. Se vé, da laži-liberalci in framasoni, silo osupnjeni, si ustne z zobmi grizejo. Ali kaj pomaga pri toliki „armadi“ zvestih, serčnih, vernih ljubeče vdanih sinov in hčer, iskrenih častilcev preslavnega jubilaranta — zlatomašnika na Petrovi apostoljski prvaški Stolici, kateri napolnujejo Rim in obdajajo Vatikan. Pisal sem, da bodo sv. Oče na 3 Kraljev dan zopet sv. mašo služili v vel. cerkvi sv. Petra; namen bil je ta, pa so ga spremenili, kakor nasleduje:

5. jan. bodo sv. Oče imeli sv. mašo v baziliki sv. Petra, ravno tu bode veliki sprejem italijanskih romarjev osrednjega odbora v Boloniji za slavnost zlate maše sv. Očeta. Romarjev iz vseh pokrajin Italije je došlo toliko, da v Vatikanu ni prostora, da bi vse v „avdienci“ sprejeli. Toraj bodo sv. Oče v dan pred aa. 3 Kralji avdiencijo dali v veliki baziliki sv. Petra. Srečo sem imel, da sem od predstojnika osrednjega bolonjskega odbora dobil vstopnico.

Hvala Bogu! bodem zopet 5. jan. pri maši sv. Očeta in pri slovesni, veliki avdienci.

Še čez 80 tisuč bilo je romarjev novega leta dan v Rimu. V ponedeljek, 2. jan., so večinoma odšli. Ali 1. in 2. jan., so zopet novi še v večjem številu došli iz Italije, Španije in Francoske. So pa tu posamezni še iz vseh delov sveta. Prestavili so pa drugo veliko slovesnost zlate maše zato na 5. dan jan., ker 6. jan. je posebna veleslavna cerkvena svečanost v veliki cerkvi sv. ap. Andreja „della Valle.“

Snega tu ni, ali gore okolo rimske planjave so vse bele od snega. Italijane zebe, meni se pa ravno prijetno zdi, ker mi ni ne mraz ne vroče. Bog ohrani in poživiljaj našega sv. Očeta zlatomašnika Leona XIII!

Razgled po svetu.

Dunaj. (Šolsko.) V spodnje-avstrijskem deželnem zboru je morala nova šola prav gorke slišati. Msr. Knab je pri šolski obravnavi naravnost rekel, da vsak pravoverni katoličan je dolžan, ne počivati in ne jenjati, dokler se ne doseže naprava verskih šol. Hočemo, pravi dalje, pa verske šole tudi z vsimi koristmi, ktere daje sedanja nova šola občinstvu. Mi hočemo, da učna podlaga v šoli mora biti katoliška pri katoliških otrocih itd. Oziroma na oliko tudi nova šola povsod tega ne storí, kar bi morala. Poročilo direktij mestnih in realnih gimnazij, pa tudi trgovskih in obertnih šol na Dunaju je srednje-šolski deputaciji srenjskega svetovalstva dalo

povod k izreku, da vednosti večine šolcev, kar tiče nemščino, so pomanjkljive... Odgoja se mora ostreje povdarjati, to pa je mogoče le v verskih šolah... „salonsko verstvo“ in humanitetne sanjarije tega niso zmožne. Med učitelji in veroznanskimi učeniki mora biti polna harmonija; zato mora odgoja v šoli in doma pri verskem poduku in pri poduku družih tvari biti na ravno tisti podlagi. Tu pa ni druge podlage razun verske. Leta 1885 je bilo čez 3000 otrok na Spodnje-Avstrijskem najdenih zanemarjenih, in zmed teh jih je čez 700 imelo dotiko s policaji in sodnijami... Znani Suess je nekaj ugovarjal, pa msgr. Knab ga je čversto posekal.

Bulgarsko. Knez Ferdinand je na svojem dvoru obhajal katoliške božične praznike. O tej priliki je podelil več redov in delil milosti. Tudi je o katoliškem novem letu prejel čestitanje iz vsih krajev svoje knežije.

Iz Scije pišejo v „Vaterland“, da knezovo stanje je čversto vterjeno v narodu, da ne kmali tako. Ruska poročila, da se knez hoče odpovedati, so izmišljena, piše „Svoboda“, in zaterjuje, kako je ljudstvo vdano knezu, ki je plemenita duša. Ako se to poterdi, bilo bi znamenje, da gibanje na Bulgarskem je vgodno katoliški Cerkvi, kar mora v serce veseliti vsacega poštenega katoličana. Od tod liberalno njavkanje.

Angleško. Petdesetletnico sv. Očeta so tudi na Angleškem slovesno in dostojno obhajali. V stolnici v Kingsgtavnu je slavnostni govor imel kardinal Manning. Krasna cerkev oratorijanov je bila sijajno ozališana in z zastavami v papeževih barvah okrašena. Na drugem kraju glavnega mesta je bila svečanost nad vse zanimiva. Iz župnije preblazene D. Marije in sv. Jožefa je šel obhod po krasno ozališanih in razsvitljenih ulicah, in morda pervikrat za časa nesrečne verske „reformacije“ so čuli po Londonskih ulicah slavoklicev „papežu.“ Protestanški listi prav sočutno pišejo o teh slavnostih. „Guardian“ pravi, vse velevlasti se vdeležujejo papeževe slavnosti, le Italija (vladna) od daleč gleda in to pa še bolj razodeva nje „odtujenost.“

Na Italijanskem se prav očitno, skoraj bi rekli, po čerki kaže, da je na svetu dvoje kraljestev. — Katoliki vse Italije, od severa do juga apeninskega polotoka, klanjajo se sv. Očetu. „Vradna Italija“ pa odstavlja župane, ki ne skrivajo svoje vdanosti in sinovske ljubezni do sv. Očeta. Slišali smo že, da je bil rimski župan, knez Torlonija, slavno-znane in bogate rodovine, službe odstavljen, kjer je čestital sv. Očetu. Sedaj pa ta osoda čaka vse tiste župane, ki so podpisali prošnjo do zbornice, naj se sv. Očetu povernejo uzete dežele. — Pravijo, da so že kralju predložili dotične dekrete. — Italija menda misli, da zadosti storí, ako ne brani romarjem vseh krajev in narodov vstopa v Rim in pristopa k sv. Očetu. Kar se pa še spodobi za skoz in skoz katoliško deželo, za to se Italija ne zmeni. Naj se uklanjajo sv. Očetu neverniki iz daljne Azije, iz Kitaja in Japana, to vse Italije ne predrami. No, vsi ti lahko postanejo kristjanje, liberalcem rudeče pobarvanim pa kerščanstva treba ni! — Sv. Očetu že privoščijo čast in spoštovanje le tedaj, ako bi bil prvi dvorni kaplan laškega kralja in voljno orodje laških framasonov! — Kaj si pač verni katoliki v Italiji pri tem utegnejo misliti? Ako se ne varamo, bode tako ravnanje laške vlade le stvar pospešilo, a čuditi se ne moremo, ako poglavar katoliške Cerkve javno pové vsemu svetu, da ga Italija zaderžuje pri zverševanju njegovih višepastirskih dolžnosti. „Omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes,“ tako se bere v sv. pismu o prihodu treh Modrih k novorojenemu kralju Judov v

Betlehem. Res iz daljnih krajev so prišli molit novorojenega kralja, Zveličarja sveta. — Na Judovskem so pa za to zvedeli le ubogi ljudje in kralj Herod se ni malo prestrašil, ko je videl Modre iz jutrove dežele. — Laška vlada hladnokervno gleda romarje, poslanca kraljev in cesarjev, sama pa odstavlja tiste, ki se upajo svojo misel, svoje prepričanje javno pokazati. Krasna svoboda taka! Kdor še ni poznal lažnjivih liberalcev, lahko jih bode sedaj. Ravnanje laške vlade nas mora pa tem bolje navdajati s spoštovanjem do presvitlega cesarja. Ko so namreč videli našega cesarja vklanjati in darove pošiljati sv. Očetu, posnemale se njegov izgled malo da ne vse dežele in vsa obširne monarhije.

Prusko. (*Kdo skrbí za narodne pravice?*) Poznanske pruske vradnije, kakor pišejo, počenjajo s svojim ponemčevanjem po šolah huje kot so kdaj Rusi delali s protestanti po okrajinah o vzhodnjem morji. Ubogi poljski katoličani so pri teh okoliščinah poslali deputacijo k nadškofu Dinder-ju. Častitljivi osiveli katoličani so s solznimi očmi nadpastirju pojasnovali, da se jim zdi koristniše, naj bi se njih otroci kerščanskega nauka učili zunaj v maternem jeziku, kakor pa da bi se to godilo v šoli v vradnem jeziku, ki ga niso vajeni. Nadškof je milovaje jim povedal, kako ga je serce bolelo, ko je vidil, da mladina prihaja divjaška, in obžaluje, da je vlada dala tako naredbo v jezičnem vprašanji; zagotovila pa je vlada nadškofa, da vladni ukaz ne zadeva kerščanskega nauka v ljudski šoli; gimnazijalci pa bodo saj poduk o spovedi imeli v maternem jeziku. (Koliko velikoserčnost pruska?!) Nadškof je obljubil deputaciji, da bo spolnil svojo višepastirsko dolžnost, kolikor mu roke niso zvezane in rekel je, da ni on kriv, ako njegovo prizadevanje ne bo imelo doželenega vapeha, ter sklenil s prošnjo, da naj mu Poljci zaupajo, da bo storil, kar bo mogel. — Tako se godí ubogim Poljem! Višji pastir bi jim rad rad pomagal, pa ima tudi zvezane roke. Ni se čuditi, da pri vseh zmagah in pri hrupu z orožjem na Pruskem ni pravega blagoslova; sliši se neprenehoma o bolezni nemškega cesarja in prestolonaslednika, zraven pa tudi Bizmarka rado kaj zadene.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

V splošnji namen so za mesec prosinec (januarij) priporočeni v molitev:

a) Glavni namen:

Petrov novič, ali darovi za sv. Očeta.

b) Posebni nameni:

21. *S. Neža.* Ohranjenje nedolžnosti. Deviška društva in ženski vzgojevalni redovi.

22. *Sv. Vincencij.* Prilika nekomu, da bi se mogel bolje Gospodovi službi posvetiti. Posvečevanje praznikov, posebno v nekem tergu.

23. *Zaroka Marije Device.* Ohranjenje nedolžnosti in pobožnosti k Materi Božji. Bratovščina sv. Jožefa.

24. *Š. Timotej.* „Duhovni in obhajanci.“ Duhoven za spovedovanje. Bolni in bolehní.

25. *Spreobrnitev sv. Pavla.* Več velikih grešnikov. Apostoljstvo besede, molitve in tiska. Spreobrnjenje za Cerkev verlo zaslužnega protestanta.

26. *S. Polikarp.* Borilci za pravice sv. Cerkve. Usmiljenje in poterpljenje s križi starih let. Zavodi za starčke.

27. *S. Janez zlatoust.* Propovedniki. Neovirana vzgoja verlih svečenikov. Pridno poslušanje božje besede. 2 samostana.

28. *S. Karol Veliki.* Molitveno društvo. Neki dober namen. Več maloserčnih. Veliko nepokornih in nehvaležnih otrok.

29. *S. Frančišek Sal.* Red obiskovanja in Frančiška Sal. društvo. Jezuiti in razdraženi duhovi. Več dekliških vstanov.

30. *S. Martina.* Vterjenje darežljivosti s pogostnim prejemom ss. zakramentov. Odstranjenje ovir pri vstanovitvi 3 samostanov za nune. Srečen izid sodnijskih preiskav.

31. *S. Peter Nolaški.* Prerojenje življenja po tovarnah v keršč. duhu. Peter-Klaverjevo društvo. Meseca januarija zamerli in udje molitvenega apostoljstva in Serca-Jezusovega bratovščine, ki bodo umerli meseca februarja.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Žena, mati nam je zlo zbolela, ponižno jo priporočimo v molitev, da bi po ljubi priprošnji nemadežane D. Marije, sv. Antona P., sv. Jožefa dodelil Bog kmalo ljubo zdravje. — Priporočam vsim častivcem Naše lj. Gospé presvetega Serca svojo za smert bolno mater s preponižno prošnjo do Kraljice presv. J. Serca, sv. Jožefa, sv. Frančiška Seraf., sv. Antona Pad., sv. Benedikta, za popolno vdanost v Božjo voljo, in za pomoč zoper vse skušnjave, ter za srečno smert. — Deklica, ki je prav nevarno bolna v nogah, da bi ji Bog dal ljubo zdravje. — Zopet oslabela, se priporočam na novo v bratovsko molitev, ako bi bila božja voja, da si na Marijino priprošnjo zdravje zadobim. in da bi mogla dve želji spolniti za dušni blagor. — Mati priporoča svojega zanikarnega sina za spreobrnjenje.

Zahvale.

Bila sem za smert bolna, tako da skoraj ni bilo upati, da bi še ozdravela; obernila sem se pa z velikim zaupanjem k Mariji in k sv. Jožefu ter sem opravila več devetdnevníc njima na čast, in tudi drugi so zame molili. Obljubila sem tudi, če bodem uslišana, zahvalo po Danici naznaniti. Uslišana sem bila, ker se mi je že veliko zboljšalo. Čast in hvalo toraj Mariji in sv. Jožefu!

A. G.

Bila sem v vednih skerbéh zaradi svojega brata, da bi ne zapravljal dušne in telesne sreče. Opravila sem toraj več devetdnevníc v čast Mariji, prečisti Devici, sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. Frančišku As.; prosila sem tudi druge, da so z mano molili, in sem obljubila zahvalo oznaniti. Uslišana sem bila. Brat je dobil pošteno službo in stopil v zakon, ter upam, da bo po kerščansko živel. Hvala Bogu, Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. Frančišku!

V.

Meseca kimovca p. l. sem se v „Zgodnji Danici“ priporočila za spolnjenje prav važne zadeve in pa za zdravje; obljubila sem tudi, da bom uslišanje pa Danici

naznanila. Toraj prosim, naslednje verstice razglasiti: Prav priserčna hvala naši ljubi Gospej presv. Serca, sv. Jožefu, sv. Francišku Seraf., sv. Antonu Pad., in pa dušam v vicah, da se je ta važna zadeva zveršila po mojih željah, kakor tudi za zboljšanje mojega zdravja. Prosim pa tudi ob enem, da bi vsi udje bratovščine zame imenovane svetnike prosili, da bi se moje zdravje še bolj vterdilo in bilo stanovito. J. P.

Listek za raznoterosti.

V Ljubljani in tudi nekaj po okolici precej hudo gospodujejo kozé, pa tudi legar tifus. V neki duhovniji so se posebno zatekli k molitvi, da bi se tega zla obvarovali, in kakor je znati — ne brez vspéha.

Za r. Einspielerja so narodni poslanci imeli sv. mašo v sredo ob 10; maševal je poslanec. gosp. kan. Klun.

Umerla je 17. t. m. blaga gospa Franciška Križnar, rojena Rassingerjeva, vdova c. kr. okr. sodnika, mati prečast. gosp. kanonika Miroslava Križnarja. Bog ji daj večni mir.

+ V Celovcu je 16. t. m. ob 9 zjutraj v 75. letu svojega življenja, po večkratnem prejetji ss. zakramentov umrl

Msgr. Andrej Einspieler,

častni kamernik sv. Očeta, kn. šk. duhovni svétnik, zlatomašnik, bivši profesor na realnih šolah v Celovcu, deželni poslanec itd. itd. Bil je ob enem sloveč pisatelj, vstanovnik in prvi predsednik družbe sv. Mohorja, preblag domoljub po geslu „za vero, dom, cesarja.“ Iz mesta in dežele sulo je ljudstvo k njegovemu mertvaškemu odru in k pokopu, ki je bil 18. t. m. o poli treh popoldne. Za njim po pravici žaluje vsa Slovenija, in Koroško posebej. Bog mu daj večni mir.

Celovski deželni zbor hoče 20.000 gld. darovati za zidanje treh občinskih siromašnic, ki naj se imenujejo prva, druga in tretja Franc-Jozefova siromašnica, namreč v spomin cesarjeve 40letnice.

V zadevah duhovske plače razsodila je nedavno c. kr. vpravna sodnija v posebnem primérleju (Seethal na Solnograškem), da samostojni vikarji, ekspoziti, kurati, lokalni kaplani se imajo ceniti za samostojne dušne pastirje v smislu § 1. postave od 19. apr. D. Z. št. 47. Po tej razsodbi bi bilo misliti, da bodo zadevnim gg. duhovnom primeroma povišane tudi plače. (Prim. „Vtld.“ št. 3. 1888.)

Dober otrok. Prijatelj nam piše naslednje lepo djanje, ki v resnici časti starše in otroka. Pravi pa: „Zelo me je užalila smert preč. J. Volčiča. Moj sinek zná dva odstavka ranjcega pesmi „Tebi, Marija, o Mati premila!“ Ko sem mu pravil „da so skladatelj té pesmice umerli, in da naj moliva zanje en Očenaš, užalilo se je otroku (v petem letu) ter začel je jokati; ko se je utolažil, sva molila zanj.“ — Bog daj stanovitnost blagemu Samuelčeku, pa tudi veliko tako verlih staršev, da bi otroke zgodaj učili ljubezni in strahu Božjega.

Rim. (Prištetje med svetnike.) Velikanska je bila slovesnost v praznik presv. Imena Jezusovega, ko so sv. Oče več služabnikov Božjih kanonizovali, t. j., slovesno prištelili med svetnike. Pričujočih je bilo: 40 kardinalov, 400 škofov, diplomatiški kor, papeževi dvorniki, 15 sorodnikov kanonizovanih svetnikov, 2000 povabljenih. V dotičnem določilu (dekretu) pravi namestoik Kristusov med drugim, da po resnem premišljevanji in mnogem klicanju pomoči božje in na svét kardinalov, patrijarhov, nadškofov in škofov izrečejo in določijo s polnomočnostjo

našega gospoda Jezusa Kristusa, sv. ap. Petra in Pavla in s svojo lastno, da ti blaženi spoznavalci so svetniki in da jih pripišejo v zapisnik svetnikov. Njih imena so: Bonfilij Monaldiški, Bonajunkt Manetti, Manet iz Anteje, Amidej Amidejski, Ugúčijo Ugúčijski, Sostenej Sostenejski, Alež Falkonierski. Peter Klaver, Janez Berhmans, in Alfons Rodrigvec. Njih spomin bo vsako leto obhajala vesoljna Cerkev, in sicer: spomin sv. Bonfilija in njegovih tovaršev bo 11. sveč., sv. Petra 9. kimovca, sv. Janeza 13. vel. serpana, in sv. Alfonsa 30. vinotoka.

Duhovske spremembe.

V Goriški nadškofiji: Č. g. Fr. Goljevšček, pri sv. Vidu v Gorici, dobil je župnijo Batujsko; na njegovo mesto pride novomašnik č. g. Fr. Žigon; č. g. Štef. Faganelj, kapl v Renčah, je postal vikar v Biljah. — Umerl je prečast. gosp. J. Doljak dekau v Komnu. R. I. P.

V Teržaški škofiji: Čast. g. A. Požar je postal župnik v Pozu. Č. g. Peter Zobac, kaplan pri sv. Antonu v Terstu, gre za kurata v Kastel-Venero. Č. g. Nikol. Usmiari gre za duh. pom. v Pazin.

Dobrotni darovi.

Za ubožne dijake: Č. g. M. M. 1 gld. — Čast. g. župnik A. Golobič 5 gld. — Dober prijatelj 1 gld. — Dober prijatelj $\frac{1}{2}$ gld. — „Internus“ 2 gld. — V. r. grofinja Sofija Auerspergova s kontesama 4 gld. — J. 1 gld. — J. P. 40 kr. — Prečast. g. župnik A. Košir 1 gld. — Čast. g. župnik Fr. Eržen 1 gld. — Čast. g. „Staro-Os.“ s pristavkom: Daj Bog, da bi bili taki „izv.“ ko Leon — 5 gld. 80 kr. — Prečast. P. Teod. 1 gld. 70 kr. (Op. Za himno oddali zadevno v bukv.) — Čast. g. župnik Jos. Jereb 2 gld. — Pokojni preč. g. Jan. Volčič zaboj jabelk. — Neka dobrotnica 30 kr.

Za sv. Očeta: Č. g. M. Malenšek 1 gld. — L. O. 1 gld. — V. O. 2 gld. — N. 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Fr. Mekinec, kaplan v Polji, 10 gld. — Iz Horjula po čast. gosp. župniku Fr. Dolinarji 29 gld. — Čast. P. Izidor Normah; katehet v Rudolfovem. 14 gld. 15 kr. — Od sv. Lenarta po č. g. Prim. Peterlinu 5 gld. — Č. g. župnik Jos. Jereb 1 gld. — Č. g. župnik Fr. Eržen 1 gld.

Za afrikanski misijon: G. Luka Šabec 1 gld. — Č. g. župnik Fr. Eržen 2 gld. — Nabirke po preč. g. župn. A. Koširju 5 gld.

Za Don-Boskov misijon v Torinu: G. Luka Šabec 2 gld. — „Z ginjenim srcem bral o Boskovim misijonu“ 100 gld. — „Internus“ 5 gld. z namenom „da bi mu Bog obudil mnogo podpiratelje za njegove dobrodejne mednarodne naprave.“

Za usmiljene Sestre v Adrijanopolu: —a— 10 gld. Za odkupovanje zamurcev Dahomejcev: G. Fr. Omejic 1 gld.

Za bratovščino za duše v vicah: Čast. gosp. M. M. Malenšek 6 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Gosp. L. Šabec 1 gld. 80 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Gosp. L. Šabec 2 gld.

Za stradajoče kristjane v Tonkinu: Po pošti R.: 16 gld.

(Drugi dar. prih.)

 Opomba. Perva številka „Zgodnje Danice“ je pošla, torej se mnogim prašavcem po nji ne more vsireči. Ako se veliko naročnikov oglasi, bi se morebiti utegnla ponatisniti.